

Posudek k bakalářské práci Synoda o rodině. Pastorační výzvy pro současnou rodinu

UK ETF, obor Pastorační a sociální práce, červen 2017

Autorka: Marie Kůdelová
Vedoucí práce: Petr Jandajsek, Th.D.
Oponent: Michael Martinek, Th.D.
Počet stran: 50 + 3 přílohy

Ve své bakalářské práci si Marie Kůdelová klade za úkol „přiblížit projednávaná témata na mimořádné a řádné Synodě o rodině a představit postoj katolické církve k aktuálním otázkám týkajících se rodiny v dnešní společnosti“ (s. 8). Studentka se v práci věnuje pohledu na zatím poslední synodu katolické církve z české perspektivy, a tím je práce ojedinělá.

Práce se skládá ze tří kapitol. Nejdříve představuje rodiny a jejich fungování rodiny v českém prostředí. Následně se zaměřuje přímo na vybrané dokumenty synody o rodině. Je třeba říct, že název druhé kapitoly není přesný, protože kapitola nesleduje synodalitu v celých dějinách církve (to by zdaleka přesáhlo možnosti bakalářské práce). Třetí kapitola potom představuje kontakt s tématem synody v českém prostředí, a to jak v podobě shrnutí odpovědí na dotazník z tzv. mezisynodních kroužků, tak v domácí teologické tvorbě. V Závěru studentka mimo jiné oceňuje „přátelské gesto přijetí“ rozvedených a homosexuálních osob ze strany církve.

Vítám, že studentka se nespokojila jen s popisem mimořádné a řádné synody o rodině, ale pokusila se téma zasadit do českého kontextu jak s ohledem na situaci rodiny (1. kapitola), tak s ohledem na domácí teologické a církevní diskuse (3. kapitola). Velká šíře záběru je ale i slabinou práce, protože neumožnila studentce jít do konkrétnějších diskusí jednotlivých problémů rodin a jejich pastore. Studentka nicméně tu a tam reflektuje nutnost zacílení, jako např. na s. 28, kde představuje exhortaci *Amoris laetitia*. Chvályhodné je upozornění na tzv. *sensus fidei*.

Zásadní otázky, nikoli jako kritiku, ale k diskusi nad prací, mám dvě. Za prvé, na s. 22 a 24 přibližuje studentka kritiku obsaženou v církevních dokumentech vůči současné nedůvěře v instituce, resp. vůči vytlačování náboženství do soukromé sféry. Jde nicméně o dlouhodobé procesy, které mají řadu důvodů. Opravdu stojí a padá tvořivá pastore rodin s mírou důvěry v instituce a zatlačení náboženství do soukromé sféry? Za druhé, citace z Ambrose na s. 41 představuje jakési metafyzické pojetí manželství (výrazy „definitivní, nerozlučitelnost, láska bez hranic“). Není vhodné doplnit ho pojetím založeným více na kategoriích osoby a důrazy na svobodu, odpovědnost, rozhodnutí, ale také selhání a odpuštění? Zdá se, že i hluboký duchovní systém může trpět neduhou všech systémů, stane-li se neosobním a ideologickým.

Spíše formální připomínky mám k formulaci na s. 19, kde se hovoří o obnově synodality v české církvi po 2. vat. koncilu. Do té doby prý církev nebyla synodální kvůli „politickým okolnostem“ a vyznačovala se „autoritativním principem řízení“. Obnova či spíše nastartování synodality je ale ve skutečnosti stále v začátcích, první vlaštvou byl sněm ukončený v roce 2005. A autoritativní styl řízení nebyl ani tak důsledek vnějších podmínek, jako spíš vnitřně nastaveným pravidlem.

Dokument *Lineamenta – souhrn za ČR*, na který studentka odkazuje na s. 32, není dostatečně představen, takže není jasné, jak s jeho výpověďmi pracovat.

Na s. 43 se uvádí, že laici se mají participativně zapojit v pastoraci, a tak projevit svůj kněžský úřad. Ve skutečnosti není nic jako kněžský úřad laiků. Mělo by se hovořit o všeobecném kněžství věřících (pozn. 100 to má správně).

Na s. 45 se píše o úzkém sepětí evangelizace s technickým pokrokem. Jde o vágní formulaci, se kterou by šlo snadno polemizovat.

Proč je konstituce *Gaudium et Spes* citována podle Křišťana (s. 47), a navíc není Křišťanova publikace uvedena v seznamu literatury?

Poznámka k formě: graficky není šťastné, když nadpis oddílu zůstane na posledním řádku strany.

Shrnutí: Práce je dobrým základním seznámením s poslední synodou o rodině, se synodním procesem a hlavními dokumenty. K důslednějšímu propojení s recepcí synody v ČR a se stavem rodin u nás ale nedošla. Jazyk práce je slušný, stejně jako její sloh.

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnotit za C – dobře.

Otázky k obhajobě: Studentka by se mohla vyjádřit ke dvěma otázkám uvedeným výše v textu.

Petr Jandejsek, Th.D.
19. června 2017